

Ott Velsberg
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 19.02.2024 nr 9-1/474-1
Meie 05.03.2024 nr 1.1-11/834-2

**Andmete ja tehisintellekti valge
raamat ning tehisintellekti ja
andmete tegevuskavad**

Oleme Andmete ja tehisintellekti valge raamatuga tutvunud ja detailse tagasiside saatnud 28.02.2024 e-maili teel.

Kokkuvõtvalt leiame, et:

1. Ebaselge on Andmete ja tehisintellekti valge raamatu juriidiline staatus ja selle kinnitamise tagajärjel tekkivad kohustused ning kuidas suhestub Andmete ja tehisintellekti valge raamat riigi olemasoleva strateegilise raamistikuga (arengukavad, programmid, strateegiad sh Digiühiskonna strateegia jne).

2. Andmete ja tehisintellekti valge raamatus välja pakutud tegevuste osas jääb selgusetuks, kes nende tegevuste eest vastutavad, kes need ellu viivad, keda kaasatakse, mis vahendid on tegevusteks olemas, millised on sõltuvused tegevuste vahel. Näiteks on planeeritud asutustele rida kohustusi:

- „Kõigis avaliku sektori organisatsioonides koostame pikaajalise andmete ja TI strateegia [...]“ – palume täpsustada, kes seda tegevust läbi viib.

- „Töötame välja asutuste andmeüksuste [...]“

- Kõigis avaliku sektori organisatsioonides on vajalik luua TI rakendamise plaan [...].

Vähemalt ministeeriumite tasemel on vajalik määrata valdkonna eest vastutav isik vähemalt 2025. aastaks“.

Palume üllaloetletud tegevuste puhul täpsustada, kes neid tegevusi ellu viib, kirjeldada vastutuse rolli sisu, vastutuste täitmiseks vajalikud kompetentsid ning kuidas on planeeritud rahastada uusi tööpositsioone vähemalt igas ministeeriumis.

3. Andmete ja tehisintellekti valge raamatuga on plaanis luua lisaks kaks kompetentsikeskust, üks andmete jaoks, teine tehisintellekti jaoks. Andmete kompetentsikeskuse osas on tegevuskavas planeeritud analüüs koos alternatiividega, et mõista, kas ja mis kujul kompetentsikeskust vaja on. Tehisintellekti kompetentsikeskuse puhul ei ole loomise analüüsi planeeritud ega pole öeldud, et kompetentsikeskus juba eksisteeriks. Mõlema kompetentsikeskuse puhul on tegevuskavades märgitud vajalik rahastus, kuid mitte seda, millisel analüüsil rahastusvajadus põhineb või kuidas see vajadus kaetakse. Palume selgitust, miks pole TI kompetentsikeskuse loomiseks vajalik analüüs ning kuidas on planeeritud katta vastavad rahastusvajadused. Kuna Rahandusministeerium vastutab riigihalduse valdkonna eest, siis palume Rahandusministeeriumi analüüside läbiviimisesse kaasata.

4. Teeme ettepaneku üle vaadata Andmete ja tehisintellekti valges raamatus toodud tegevuste prioriteetidid. Valdav osa välja pakutavatest tegevustest eeldavad, et avaliku sektori andmete korrastatuse ja riskasutuse tasemed on eeskujulikud. Rahandusministeerium ei ole selle eeldusega nõus ning seetõttu soovitame rohkem rõhku panna olemasoleva andmemajanduse ja -halduse parendamisele, praeguste töötajate võimendamisele. Tegevuskavades ei ole andmete korrastamisega seotud tegevusi. Tehisintellekti ei ole mõistlik üles ehitada andmetele, mille sisu me ei mõista ning mille vorm seda ei toeta. Tehisintellekti sisaldavate tööriistade loomise eelduseks on ka kasutajate vastav oskus uusi tööriistu kasutada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Merike Saks

kantsler

Kaur Karus 58851387

Kaur.Karus@fin.ee

